

המדינות המתפתחות מאז העצמאות: בין בניית אומה לגלובליזציה

2 נק"ז

פרופ' אחמד סעדי

לקראת סוף שנות ה-50 של המאה שעברה מרבית הקולוניות שהיו בשליטה מערבית קיבלו עצמאות. הקורס ידון באסטרטגיות שבהן נקטו מדינות חדשות אלה לבניית אומה ולהשגת עצמאות לאומית ובו בעת להתמודדות עם מגוון אילוצים ובעיות סוציו-כלכליות ופוליטיות כגון התפוצצות אוכלוסין, עיור מהיר, מאבקים אתניים וטריטוריאליים. כמוכן הקורס ידון בהשתלבות מדינות אלה החל משנות ה-80 של במאה הקודמת בתהליך הגלובליזציה ולעמוד על התנאים שהביאו להתפתחות מהירה של חלקן בעקבות תהליך זה כמו סין, ברזיל, סינגפור ודרום קוריה וסטגנציה ואף התפרקות של אחרות כמו סומליה.

Developing Nations since independence: From nation-building to globalization

By late 1950s the vast majority of Western dominated colonies gained independence. The course aims to discuss the different strategies of nation-building and bolstering sovereignty that the newly independent states pursued, while simultaneously tackling various socioeconomic and political problems including rapid population growth, uncontrolled urbanization and ethnic and territorial conflicts. Moreover, the course will deal with the incorporation of these countries since the 1980s in the globalization process and focus on the reasons and modalities which led to considerable growth in some countries such as China, Brazil, Singapore and South Korea and sluggish performance or even disintegration of others, most notably Somalia.

**** יתכנו שינויים והוספות בסילבוס אך לא בדרישות מהסטודנט**

חובות הסטודנט:

נוכחות של 70% לפחות מהשיעורים השתתפות פעילה על סמך קריאת חומר החובה (15% מהציון) עבודה מסכמת 85%

שבוע 1-2: פיתוח: מקולוניות למדינות עצמאיות - מודרניזציה:

חובה:

Handelman, H (2003), *The Challenge of Third World Development*. Pearson Education. 14-21.

Rostow, W. (1960), *The Stages of Economic Growth: A Non-Communist Manifesto*. Cambridge University Press. Ch.2. 4-16.

רשות:

Larrain, J. (1989), *Theories of Development*. Cambridge: Polity Press. 85-102.

Hoogvelt, A. (1982), *The Third World in Global Development*. London. 108-119.

MacClelland, D. (1983/2003) "The Achievement Motive in Economic Growth", in M. A. Seligson & J. T. Tasse-Smith (2003), *Development and Under-development: The Political Economy of Global Inequality*. Rienner. Pp. 225-243.

Taylor, J. (1989), *From Modernization to Modes of Production*. London: Macmillan. 3-41.

שבוע 3: פיתוח: מקולוניות למדינות עצמאיות – תלות ומרקסיזם:

חובה:

Santos, T (2003) "The structure of dependence", in M. A. Seligson & J.T. Passe-Smith (eds.), *Development and Underdevelopment*. London: Lynne Rienner. Pp. 277- 288.

Cardoso, F. (1985), "Dependency and Development in Latin America", in H. Alavi & T. Shanin (eds.), *Op-Cit*. 112-127.

רשות:

Hoogvelt, A. (1982), *Op-Cit*. 149-206.

Lall, S. (1975), "Is Dependence a Useful Concept in Analyzing Underdevelopment", *World Development*. 3: 799-810.

Taylor, J. (1989), *Op-Cit*. 71-98; 215-275.

Larrain, J. (1989), *Op-Cit*, 107 -145; 180-194.

Foster-Carter, A. (1978), "The Modes of Production Controversy", *New Left Review*.

Wolfe, P. (1997). History and imperialism: a century of theory, from Marx to postcolonialism. *The American Historical Review*, 102(2), 388-420.

4- כלכלה המכוונת לייצוא: נמרים ישנים וחדשים

חובה:

Krugman, P (2003) "The myth of Asia's miracle," in M. A. Seligson & J.T. Passe-Smith (eds.), *Development and Underdevelopment*. London: Lynne Rienner. Pp. 457-462.

רשות:

שבוע 5- : המורשת של העבר הקולוניאלי

חובה:

Fawole, W. A. (2018). *The Illusion of the Post-Colonial State: Governance and Security Challenges in Africa*. Rowman & Littlefield. Pp. 21-34; 59-72.

סעיד, א. (2000), אוריינטליזם. תל-אביב: עם עובד. 33-102

מיטשל, ט. (1999). "האוריינטליזם וסדר העולם כתערוכה", ג'מאעה. 5: 73-98

רשות:

Said, E (1993), *Culture & Imperialism*. London: Chatto & Windus. 252-265; 288-340.

Turner, B. (1989), "From Orientalism to Global Sociology", *Sociology*. 629-638.

Joseph-Gheverhese, G. et. al, (1990), "Eurocentrism in the Social Sciences", *Race & Class*. (4): 1-26.

האלידי, פ. (1998). "ה'אוריינטליזם' ומבקריו", ג'מאעה. 2: 63-87.

שבוע 6-7: משטרים

חובה:

Diamond, L (1996), 'Is the third wave over?' *Journal of Democracy*. 7 (3): 20-37.

Pinkney, R (2005) "The power of the gun: armies and armed forces", in J. Haynes (ed.), *Development Studies*. London: Palgrave. 116-137.

Cameron, M. A. (2020). The return of oligarchy? Threats to representative democracy in Latin America. *Third World Quarterly*, 42(4), 775-792.

Risen, J (2000) "The C.I.A in Iran", *New York Times*.

See also the following CIA document:

<http://www.gwu.edu/~nsarchiv/NSAEBB/NSAEBB28/summary.pdf>

Morton, D (2004), "From 'rogue' to 'failed' state? The fallacy of short-termism", *Politics*. 24 (3): 169-180.

רשות:

Cammack, P. (2000). The resurgence of populism in Latin America. *Bulletin of Latin American Research*, 19(2), 149-161.

Cammack, P (1997), *Capitalism and Democracy in the Third World*. London: Leicester University Press. Pp. 63-90.

Yun Tae, K (2007), "Korean elites: social networks and power", *Journal of Contemporary Asia*. 37 (1): 19-37.

Ehteshami, A. (1999). "Is the Middle East Democratizing?" *British Journal of Middle Eastern Studies*. 26 (2): 199-217.

שבוע 8- משבר החובות והניאו-ליברליזציה של המדינות במתפתחות

חובה:

הארווי, דייוויד (2015). קיצור תולדות הניאו-ליברליזם. מולד. לקרא פרק ד'. "התפתחויות גיאוגרפיות לא אחידות". מולד. ע"ע 121-161.

רשות:

Hume, D. & Shepherd, A. (2003) "Conceptualizing chronic poverty", *World Development*. 31 (3): 403-423.

שבוע 9: פערים בהכנסות ברמה הלאומית והבינלאומית

Passe-Smith, J (2003) "The persistence of the gap between rich and poor countries", in M. A. Seligson & J.T. Passe-Smith (eds.), *Development and Underdevelopment*. London: Lynne Rienner. Pp. 17- 32.

Wade, R. (2003) "The rising inequality of world income distribution", in M. A. Seligson & J.T. Passe-Smith (eds.), *Development and Underdevelopment*. London: Lynne Rienner. Pp. 33-40.

Warnecke-Berger, H. (2021). Dynamics of global asymmetries: how migrant remittances (re-) shape North–South relations. *Third World Quarterly*, 1-18.

רשות:

Adams, R & Page, J (2003) “Poverty, inequality and growth in selected Middle East and North African countries, 1980-2000”, *World Development*. 31 (12): 2027-2048

שבוע 10: גלובליזציה והשלכותיה

חובה:

Owusu, F (2003) “Pragmatism and the gradual shift from Dependency to Neoliberalism: The World Bank, African leaders and development”, *World Development*. 31 (10): 1655-1672.

Kentikelenis, A. E., Stubbs, T. H., & King, L. P. (2016). IMF conditionality and development policy space, 1985–2014. *Review of International Political Economy*, 23(4), 543-582.

רשות:

Milanovic, B (2003), “The two faces of globalization: against globalization as we know it”, *World Development*. 31 (4): 667-683.

Birdsall, N & Nellis, J (2003) “Winners and losers: assessing the distributional impact of privatization”, *World Development*. 23 (10): 1617-1633.

שבוע 12 - סגירת פערים Catch-Up?:

חובה:

הארווי, דייוויד (2015). קיצור תולדות הניאו-ליברליזם. מולד. לקרא פרק ה'. "ניאו-ליברליזם עם מאפיינים סיניים". מולד. ע"ע 163-201.

Li, X., & Lee, C. Y. (2021). Uneven but not combined development: rural industrialisation on the East Coast of China. *Third World Quarterly*, 1-24.

רשות:

Altenburg, T. Schmitz, H. & Stamm, A (2008) "Breakthrough? China's and Indian's transition from production to innovation", *World Development*. 36 (2): 325-344.

Eadie, P & Pettiford, I (2005) "The natural environment", in J. Haynes (ed.), *Development Studies*. London: Palgrave. 160 – 180.

שבוע 13: גורמים פנימיים:

Handelman, H (2003) *The Challenge of Third World Development*. New Jersey: Pearson Education. "Women and development" Pp. 115-141.

shock: magnitude, impact, Deininger, K.et.al. (2003) "AIDS-Induced orphanhood as a systemic and program interventions in Africa", *World Development*. 31 (7): 1201-1220.

עיור: הופעת מגה-סיטים

Cohen, B. (2004) "Urban growth in developing countries: A review of current trends and a caution regarding existing forecasts", *World Development*. 32 (1): 23–51.

Castells-Quintana, D., & Wenban-Smith, H. (2020). Population dynamics, urbanisation without growth, and the rise of megacities. *The Journal of Development Studies*, 56(9), 1663-1682.

רשות:

Henderson, V. (2002). Urbanization in developing countries. *The World Bank Research Observer*, 17(1), 89-112.

שבוע 14: חזרה של ה-Global South?

חובה:

Phillips, A. (2016). Beyond Bandung: the 1955 Asian-African Conference and its legacies for international order. *Australian Journal of International Affairs*, 70(4), 329-341.

Gray, K., & Gills, B. K. (2016). South–South cooperation and the rise of the Global South. *Third World Quarterly*, 37(4), 557-574.

Adamson, F. B., & Tsourapas, G. (2020). The migration state in the global south: Nationalizing, developmental, and neoliberal models of migration management. *International Migration Review*, 54(3), 853-882.

רשות:

Muhr, T. (2016). Beyond 'BRICS': ten theses on South–South cooperation in the twenty-first century. *Third World Quarterly*, 37(4), 630-648.

Scoones, I., Amanor, K., Favareto, A., & Qi, G. (2016). A new politics of development cooperation? Chinese and Brazilian engagements in African agriculture. *World Development*, 81, 1-12.

Madhok, A., & Keyhani, M. (2012). Acquisitions as entrepreneurship: asymmetries, opportunities, and the internationalization of multinationals from emerging economies. *Global Strategy Journal*, 2(1), 26-40.